

Landelijk onderzoek sociale wijkteams

Een onderzoek naar de stand van zaken van de sociale wijkteams onder gemeenten en samenwerkende organisaties voor maatschappelijke ondersteuning

Leiderdorp, 24 juni 2014

Colofon

Stichting VraagWijzer Nederland

Hoofdstraat 1-3

2351 AA Leiderdorp

T 071 - 542 98 63

E vraagwijzer@vraagwijzer.nl

W www.vraagwijzer.nl

Tekst:

Stichting VraagWijzer Nederland

Pamela van der Kruk, directeur

Niets van deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige ander manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de eigenaar van deze rapportage, zijnde Stichting VraagWijzer Nederland te Leiderdorp.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	6
	2.1. Samenvatting	6
	2.2. Conclusies volgens Stichting VraagWijzer Nederland	6
	2.3. Aanbevelingen volgens Stichting VraagWijzer Nederland	7
3.	RESULTATEN	8
BIJLAGEN		
	BIJLAGE I: GEMEENTEN EN DEELNEMENDE ORGANISATIES AAN HET ONDERZOEK	21
	BIJLAGE II: AANBEVELINGEN EN WAARSCHUWINGEN	26
	BIJLAGE III: RESULTATEN VAN DE RESPONDENTEN ZONDER SOCIAAL WIJKTEAM	30

1. INLEIDING

Stichting VraagWijzer Nederland vond het hoog tijd voor een onderzoek naar de stand van zaken van de sociale wijkteams in Nederland en heeft hiertoe het initiatief genomen. Alle gemeenten, welzijnsorganisaties en organisaties voor maatschappelijke ondersteuning in Nederland zijn gevraagd om hun medewerking aan dit onderzoek.

De resultaten van dit onderzoek wordt gedeeld met alle deelnemers aan het onderzoek. Verder ontvangen alle gemeenten en diverse organisaties voor maatschappelijke dienstverlening, welzijn en begeleiding de resultaten. Ook contactpersonen bij VWS, VNG, MOVISIE en de MO-groep ontvangen de rapportage.

Aanpak digitale enquête

De uitnodiging voor de digitale enquête werd per e-mail verstuurd naar alle bovengenoemde organisaties. Men kon de enquête invullen van 23 april t/m 22 mei 2014 . Er is eenmaal na drie weken een herinnering verstuurd.

Het onderzoek is te verdelen in twee groepen respondenten: die met een sociaal wijkteam en die zonder een sociaal wijkteam. De gemeenten en organisaties die nog geen sociaal wijkteam hebben maar daar wel over nadenken zijn ook in de gelegenheid gesteld om de vragen te beantwoorden, zodat zij al op gedachten gebracht konden worden. Dit is georganiseerd door een doorsprong bij de vraag: 'Is er momenteel in uw gemeente een of meer sociaal wijkteams actief?'

Respons

Op dit moment zijn er 403 gemeenten in Nederland. Hiervan hebben 323 vertegenwoordigers van deze gemeenten (of organisaties voor welzijn of maatschappelijke ondersteuning) de vragenlijst ingevuld. Dit totaal is terug te zien in de eerste tabel bij de vraag die gaat bij welke organisatie de respondent werkzaam is. Omdat antwoorden bij geen enkele vraag verplicht was, is het aantal respondenten voor iedere vraag verschillend.

Om het totaal aantal gemeenten in beeld te krijgen zijn de dubbelingen van de respondenten per gemeente en/of organisaties uitgefilterd. Onder de respondenten zijn 99 gemeenten met een sociaal wijkteam en 69 gemeenten zonder een sociaal wijkteam. Er deden 34 organisaties mee die in een sociaal wijkteam participeren en 15 organisaties waar de gemeente (nog) geen sociaal wijkteam heeft. Het overzicht van de namen van deze gemeenten en organisaties is te lezen in bijlage I. Door de resultaten van beiden groepen respondenten op te tellen wordt het totaal van het aantal gemeenten onder de respondenten waar een of meer sociale wijkteams actief zijn 162. In 116 gemeenten is nog geen sociaal wijkteam actief.

Dit totaal komt niet altijd terug in de aantallen bij de vragen, omdat niet alle respondenten alle vragen hebben ingevuld en omdat er sprake was van overlap is in deelnemende gemeenten: per gemeente hebben soms meerdere medewerkers (van de gemeente en/of betrokken welzijnsorganisatie) de vragenlijst ingevuld. Door random te ontdebellen, hebben we de overlap verwijderd.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de samenvatting en conclusies te lezen. In hoofdstuk 3 volgen de resultaten in tabelvorm met een toelichting van de gemeenten met een sociaal wijkteam. In bijlage I zijn de gemeenten en organisaties met en zonder een sociaal wijkteam te vinden die deelgenomen hebben aan het onderzoek. In bijlage II zijn de aanbevelingen en waarschuwingen van de respondenten opgenomen. In bijlage III de tabellen met resultaten van de gemeenten zonder een sociaal wijkteam.

1. Bij welke organisatie bent u werkzaam?		
Bij de gemeente	80,8%	261
Bij een organisatie voor	3,4%	11
Bij een welzijnsorganisatie	8,0%	26
Anders, namelijk ...	7,7%	25
Totaal	100%	323

2. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

2.1. Samenvatting

Onder de groep respondenten blijkt dat in totaal in 162 gemeenten een of meer Sociale Wijkteams actief zijn. De gemeenten namen bij de meerderheid van de realisaties van sociale wijkteams het initiatief, namelijk 59,5%. De overgrote meerderheid van de respondenten heeft het sociaal wijkteam gepositioneerd in een gebied, buurt of wijk, namelijk 72,6%. Het aantal netwerkverbanden en tussenvarianten is in de meerderheid: samen goed voor 61,5%. De meerderheid van de sociale wijkteams overlegt eenmaal per week: 55,6%. Bij een kleine meerderheid van de respondenten is de focus van de doelgroep alle bewoners van het gebied, namelijk 51,4%. Bij de meeste respondenten richt het sociaal wijkteam zich op meer levensdomeinen. Maatschappelijke ondersteuning is het onderwerp dat het meest genoemd wordt bij het integreren van het aanbod (86,9%). De meeste respondenten geven aan dat het doel van het sociaal wijkteam het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie is (90,6%). De sociale wijkteams bieden meer functies tegelijk, waarbij ondersteuning de meest uitgevoerde functie is met 80,2%. De meeste gemeenten kiezen voor de sociale wijkteams voor een gebiedsgrootte van meer dan 10.000 inwoners (45,2%). De drie meest voorkomende partijen die inzet in de sociale wijkteams leveren zijn de organisaties voor maatschappelijke dienstverlening (88,6%), de gemeente (85,7%) en de welzijnsorganisaties (83,8%). De overgrote meerderheid van respondenten geeft aan dat de sociale wijkteams bestaan uit generalisten met ieder een eigen specialisme. Bij 48 respondenten van het totaal van 94 respondenten een (juridische) vorm van samenwerking. De financiering van het sociale wijkteam is bij de overgrote meerderheid van de respondenten mogelijk gemaakt door incidentele middelen cq een projectsubsidie van de gemeente (95,5%). De meest voorkomende overlegvormen van het Sociale Wijkteam zijn netwerkoeverleggen (61,1%). De instrumenten waar het sociale wijkteam gebruik van maakt zijn divers. Het sociale wijkteam maakt van de instrumenten het meest gebruik de sociale kaart en de Zelfredzaamheid-Matrix. Bij de meerderheid van de respondenten wordt aangegeven in de meeste situaties het sociale wijkteam nog niet geschoold is. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat het aantal klanten van de sociale wijkteams geregistreerd wordt (70,6%). Door de meerderheid van de respondenten wordt aangegeven dat er sprake zal zijn van een beleidsmatige meting van de resultaten: er wordt gekeken naar de doelstellingen, plan van aanpak en evaluatie hiervan (89,0%). Er is grote variatie in de ICT systemen die door de Sociale Wijkteams wordt gebruikt en bij een groot deel van de respondenten was nog sprake van dubbele registratie. De inkoop van de sociale wijkteams is voor een deel van de respondenten nog een vraag.

2.2. Conclusies volgens Stichting VraagWijzer Nederland

1. Teamsamenwerking - netwerkverband versus ambities

Het aantal sociale wijkteams dat intensief in teamverband samen werkt is in de minderheid: In 25 gemeenten is een duidelijke keuze gemaakt voor een team (22,9%). Het aantal netwerkverbanden en tussenvarianten is in de meerderheid: samen goed voor 61,5%. Als er gekeken wordt naar de ambities van de inzet van de sociale wijkteam wat betreft de integrale aanpak en functies dan zijn die groot:

- *Integrale aanpak:* bij de meeste respondenten richt het sociaal wijkteam zich op meer levensdomeinen, dit verklaart het totaalpercentage van 327,5%. Uit de uitkomsten is af

te leiden dat de sociale wijkteams zich zowel op opvoeden en opgroeien, gezondheid, wonen als werk en inkomen richten.

- *Functies:* maatschappelijke ondersteuning, welzijn, Wmo (toegang tot maatwerkvoorzieningen), AWBZ/kortdurende begeleiding, Toegang (informatie en advies), Multi Problem aanpak en OGGZ.

Het is de vraag of de meerderheid van de huidige vormen van de sociale wijkteams in staat is om de ambities en dus de verandering waar te maken. Het is de aanname van Stichting VraagWijzer Nederland dat alleen intensieve samenwerkingsvormen van sociale wijkteams in staat zijn om de transformatie van het sociale domein goed in te zetten en door te zetten. Ook de mate van het inzetten van De Kanteling zal daar naar verwachting een rol bij spelen. Niet gekanteld is niet getransformeerd. Daarmee is de beoogde aanpak, de verbetering van de efficiency en effectiviteit mogelijk niet haalbaar.

2. De helft van de sociale wijkteams zijn niet geschoold voor hun nieuwe werk

Bij de meerderheid van de respondenten wordt bij training en scholing 'anders' aangegeven (55,6%). Daar is te lezen dat in de meeste situaties het sociale wijkteam nog niet geschoold is. Opvallend is dat de meerderheid van de sociale wijkteams wel met de Zelfredzaamheid-Matrix werken (zie tabel 20), maar slechts een deel van de teams hier een instructie voor heeft gekregen (51 tegenover 29 respondenten; tabel 21).

3. Een groot deel van de sociale wijkteams is nog niet gefaciliteerd met een adequaat ICT systeem, daarnaast is er bij een groot deel van de sociale wijkteams momenteel nog sprake van dubbele registratie

Een groot deel van de respondenten geeft aan dat zij het sociale wijkteam (30) nog geen registratiesysteem gebruiken. Van dubbele registratie is bij 33 respondenten het geval. Aangezien de aanpak van sociale wijkteams beoogt om effectiever en efficiënter te werken is dat dus in tegenspraak met elkaar.

2.3. Aanbevelingen volgens Stichting VraagWijzer Nederland

- 1. Realiseer een intensieve vorm van samenwerking in de sociale wijkteams:** transformeer de netwerkverbanden en tussenvarianten in een verdergaande samenwerkingsvorm: een 'echt' sociaal wijkteam. Lees in 'het concept van het sociale wijkteam' dit conceptuele kader er uit kan zien.
- 2. Zorg voor adequate scholing van de sociale wijkteams:** gespreksvaardigheden voor de gekantelde manier van werken is een basisvereiste. Methodisch werken voor sociale wijkteam biedt een stevig fundament. Sociale Netwerk Strategie of Sociale Netwerk Versterking zorgt voor verdieping. Als de Zelfredzaamheid-Matrix toegepast wordt is een instructie op zijn plaats.
- 3. Faciliteer de sociale wijkteams met adequate ICT en voorkom dubbele registratie voor de teamleden van sociale wijkteams:** er is een VISD document met aanbevelingen, er is een Programma van Eisen beschikbaar. Met de inzet van een werkgroep ICT waarmee de selectie van een adequaat systeem kan worden gerealiseerd zijn er snel slagen te maken.

3. RESULTATEN

2. Zijn er momenteel in uw gemeente één of meer sociale wijkteams actief?		
Ja, er is één sociaal wijkteam actief	30,9%	86
Ja, er zijn meer sociale wijkteams actief	27,3%	76
Nee	41,7%	116
Totaal	100,0%	278

Het aantal gemeenten waar één of meer sociale wijkteams actief zijn is 162. In 116 gemeenten is nog geen sociaal wijkteam actief.

3. Wie heeft welke rol bij de realisatie van het sociale wijkteam?						
	Initiatief		Start		Regie	
Gemeente	59,5%	88	46,9%	68	73,1%	106
Partijen	6,1%	9	11,7%	17	6,2%	9
Gezamenlijk	34,5%	51	41,4%	60	20,7%	30
Totaal	100,0%	148	100,0%	145	100,0%	145

De gemeenten namen bij de meerderheid van de realisaties van sociale wijkteams het initiatief, namelijk 59,5%. Bij 34,5% was er sprake van een gemeenschappelijk initiatief. In slechts 6,1% van de gevallen lag het initiatief bij de partijen voor maatschappelijke ondersteuning.

Bij de start van de sociale wijkteams schuift de betrokkenheid wat op van gemeenten naar gezamenlijke inzet. Het percentage gemeenten is dan 46,9% tegenover 41,4% gezamenlijke inzet bij de realisatie. Het percentage van de partijen bij de realisatie groeit dan naar 11,7%. Als er sprake is van het voeren van de regie dan schuift het percentage weer meer naar de gemeenten: 73,1% tegenover 20,7% gezamenlijk en 6,2% bij de partijen.

4. Hoe ziet de projectstructuur eruit?		
Stuurgroep	42,9%	48
Projectgroep	58,0%	65
Diverse werkgroepen	30,4%	34
Anders	32,1%	36
Totaal	163,4%	112

De meerderheid van de vormen van de projectstructuur is in de vorm van een projectgroep. Er kan ook sprake zijn van een combinatie van onderdelen: zowel een stuurgroep als een projectgroep en werkgroepen. Onder 'anders' was te lezen dat bij een aantal respondenten sprake was van een combinatie met een programmastructuur, dus een relatie met de decentralisaties en in sommige situaties geen sprake was van enige projectstructuur.

5. Welke werkgroepen zijn er?		
Werkgroep opleiding en training	30,3%	10
Werkgroep PR en communicatie	57,6%	19
Werkgroep registratie; meten en monitoren	48,5%	16
Werkgroep ICT	48,5%	16
Werkgroep begeleiding	30,3%	10
Werkgroep financiële contractvormen; inkoop	57,6%	19
Anders	54,5%	18
Totaal	327,3%	33

Bij de meeste respondenten is sprake van meer dan één werkgroep, dat verklaart het totaal percentage van 327%. Zowel het aantal werkgroepen voor PR en communicatie als voor financiële contractvormen en inkoop zijn in de meerderheid gelijk in aantallen: beiden bij 19 respondenten.

6. In welk gebied is het sociaal wijkteam actief?		
Regio	0,9%	1
Gemeente	35,0%	41
Gebied, buurt of wijk	72,6%	85
Totaal	108,5%	117

De overgrote meerderheid van de respondenten heeft het sociaal wijkteam gepositioneerd in een gebied, buurt of wijk, namelijk 72,6%. Er zijn 41 gemeentelijke sociale wijkteams en slechts is één regionaal sociaal wijkteam.

7. Welke vorm heeft het sociaal wijkteam?		
Het is een team: ze werken intensief met elkaar voor het grootste deel van de week samen op 1 locatie	22,9%	25
Het is een netwerkverband: ze zien elkaar regelmatig maar werken op diverse locaties	31,2%	34
Het is een tussenvariant: een netwerkachtig teamverband	30,3%	33
Anders	15,6%	17
Totaal	100,0%	109

Het aantal netwerkverbanden en tussenvarianten is in de meerderheid: samen goed voor 61,5%. In 25 gemeenten is een duidelijke keuze gemaakt voor een team (22,9%).

8. Wat is de frequentie van het intern overleg in het sociaal wijkteam?		
Eenmaal per week	55,6%	60
Eenmaal per twee weken	17,6%	19
Eenmaal per maand	7,4%	8
Minder vaak dan eenmaal per maand	5,6%	6
Anders, namelijk: ...	13,9%	15
Totaal	100,0%	108

De meerderheid van de sociale wijkteams overlegt eenmaal per week: 55,6%. Bij 'anders' werd drie maal aangegeven dat het overleg twee maal per week gehouden wordt.

9. Wat is de focus op de doelgroep van het sociaal wijkteam?		
Alle bewoners van het gebied	51,4%	56
Gezinnen met kinderen	4,6%	5
Multi Problem Situaties	18,3%	20
OGGZ	0,0%	0
Anders, namelijk: ...	25,7%	28
Totaal	100,0%	109

Bij een kleine meerderheid van de respondenten is de focus van de doelgroep alle bewoners van het gebied, namelijk 51,4%. De Multi Problem Situaties is goed voor 18,3%. Een grote groep respondenten heeft 'anders' ingevuld. Daar is te lezen dat het gaat om bewoners met meerdere problemen, minder regie, kwetsbare bewoners.

10. Op welke levensdomeinen richt het sociaal wijkteam zich?		
Opvoeden en opgroeien	70,6%	77
Gezondheid	74,3%	81
Wonen	74,3%	81
Werk en Inkomen	65,1%	71
Anders	43,1%	47
Totaal	327,5%	109

Bij de meeste respondenten richt het sociaal wijkteam zich op meer levensdomeinen, dit verklaart het totaalpercentage van 327,5%. Uit de uitkomsten is af te leiden dat de sociale wijkteams zich zowel op opvoeden en opgroeien, gezondheid, wonen als werk en inkomen richten. Uit de antwoorden bij 'anders' is af te leiden dat diverse teams zich richten op alle levensdomeinen van de Zelfredzaamheid-Matrix. Verder wordt preventie, welzijn, buurtkracht en participatie genoemd.

11. Welk aanbod beoogt het sociaal wijkteam te integreren?		
Maatschappelijke ondersteuning	86,9%	93
Welzijn	86,0%	92
Wmo (toegang tot maatwerkvoorzieningen)	75,7%	81
AWBZ/kortdurende begeleiding	64,5%	69
Toegang (informatie en advies)	70,1%	75
Multi Problem aanpak	69,2%	74
OGGZ	42,1%	45
Anders	26,2%	28
Totaal	520,6%	107

De ambities om tot een integrale aanpak te komen zijn groot: er is een grote dubbeling in het aantal gebieden dat leidt tot 520% respons.

Maatschappelijke ondersteuning is het onderwerp dat het meest genoemd wordt (86,9%), OGGZ het minst (42,1%).

12. Wat is het doel van het sociaal wijkteam?		
Preventie van problemen	76,4%	81
Vergroten van zelfredzaamheid en participatie	90,6%	96
Verminderen van het aantal aanvragen van de Wmo	48,1%	51
Integrale aanpak op alle levensgebieden	87,7%	93
In praktijk brengen van de Kanteling	88,7%	94
Multi Problem aanpak	62,3%	66
Anders	14,2%	15
Totaal	467,9%	106

Ook bij de vraagstelling naar het doel van het sociaal wijkteam is een grote overlap: het totaal van de respons is 467,9%. De meeste respondenten geven aan dat dit het vergroten is van de zelfredzaamheid en participatie (90,6%). Het verminderen van het aantal aanvragen van de Wmo krijgt het minste aandacht in percentage van de doelstellingen (48,1%) maar komt dus toch bij bijna de helft van de sociale wijkteams aan de orde.

13. Wat zijn de functies van het sociaal wijkteam?		
Informatie en advies	73,6%	78
Ondersteuning	80,2%	85
Kortdurende begeleiding	67,0%	71
Organiseren van collectieve voorzieningen in het gebied	54,7%	58
Indicering	41,5%	44
Anders	28,3%	30
Totaal	345,3%	106

De sociale wijkteams bieden meer functies tegelijk, waarbij ondersteuning de meest uitgevoerde functie is met 80,2%. De functie die het minst uitgevoerd wordt is indicatiestelling, maar toch nog in 41,5% van de gevallen gedaan wordt.

14. Wat is de gebiedsgrootte in aantal inwoners voor het sociaal wijkteam?		
Enkele honderden inwoners	0,0%	0
Enkele duizenden inwoners	7,7%	8
Rond de 5.000 inwoners	10,6%	11
Tussen de 5.000 en 10.000	23,1%	24
Meer dan 10.000 inwoners	45,2%	47
Anders, namelijk: ...	13,5%	14
Totaal	100,0%	104

De meeste gemeenten kiezen voor de sociale wijkteams voor een gebiedsgrootte van meer dan 10.000 inwoners (45,2%). Bij 'anders' gaven nog eens 7 respondenten een getal groter dan 10.000 inwoners aan, waarmee het totaal op 54 komt, dus meer dan 50%.

15. Welke partijen nemen deel aan het sociaal wijkteam en leveren feitelijk personele inzet?		
Gemeente	85,7%	90
GGZ organisatie	41,0%	43
Centrum voor Jeugd en Gezin	49,5%	52
Organisaties voor maatschappelijke dienstverlening	88,6%	93
Organisaties voor AWBZ begeleiding	41,0%	43
Politie	17,1%	18
Welzijnsorganisaties	83,8%	88
Woningcorporatie	31,4%	33
Zorgorganisatie	63,8%	67
Anders	26,7%	28
Totaal	528,6%	105

De drie meest voorkomende partijen die inzet in de sociale wijkteams leveren zijn de organisaties voor maatschappelijke dienstverlening (88,6%), de gemeente (85,7%) en de welzijnsorganisaties (83,8%). Ook zorgorganisaties leveren in meer dan de helft van de sociale wijkteams personele inzet (63,8%).

16. Welke teamsamenstelling is gerealiseerd?		
Het team bestaat uit generalisten met ieder een specialisme	62,5%	60
Het team bestaat uit generalisten en specialisten	14,6%	14
Het team bestaat uit specialisten die met elkaar schakelen	17,7%	17
Anders, namelijk: ...	5,2%	5
Totaal	100,0%	96

De overgrote meerderheid van respondenten geeft aan dat de sociale wijkteams bestaan uit generalisten met ieder een eigen specialisme.

17. Welke (juridische) vorm is momenteel van toepassing op de samenwerking in het sociaal wijkteam?		
Geen (juridische) vorm	41,5%	39
Intentieverklaring	5,3%	5
Samenwerkingsovereenkomst	23,4%	22
Convenant	17,0%	16
Stichting	0,0%	0
Vereniging	0,0%	0
Coalitie	2,1%	2
Joint venture	0,0%	0
Anders	24,5%	23
Totaal	113,8%	94

Er zijn 39 respondenten die aangeven dat er geen (juridische) vorm van samenwerking is gerealiseerd. Als het totaal van de samenwerkingsvormen wordt opgeteld, aangevuld met de input uit 'anders' is er bij 48 respondenten van het totaal van 94 respondenten een (juridische) vorm van samenwerking.

18. Hoe is de financiering van het sociaal team gerealiseerd? En wie betaalt?

	Initiatief		Start		Regie	
Gemeente	95,5%	64	79,3%	46	66,7%	38
Partijen	13,4%	9	17,2%	10	14,0%	8
Gezamenlijk	20,9%	14	56,9%	33	77,2%	44
Totaal	129,9%	67	153,4%	58	157,9%	57

De financiering van het sociale wijkteam is bij de overgrote meerderheid van de respondenten mogelijk gemaakt door incidentele middelen cq een projectsubsidie van de gemeente (95,5%). Inzet van structurele middelen wordt in de meerderheid van de situaties (79,3%) door gemeenten gedaan. Extra inzet zonder middelen wordt gezamenlijk gedaan: zowel door gemeenten (66,7%) als door partijen gedaan (77,2%).

19. Hoe geven jullie de samenwerking met andere partijen buiten het sociaal wijkteam vorm?

Tijdens gezamenlijke besprekingen van casus	56,7%	51
Tijdens netwerkoverleggen	61,1%	55
Tijdens themabijeenkomsten	46,7%	42
In een gebiedsnetwerk	28,9%	26
Anders	23,3%	21
Totaal	216,7%	90

Voor het vorm geven van de samenwerking met andere partijen buiten het sociale wijkteam wordt gebruik gemaakt van diverse overlegvormen en meestal meer dan één vorm, gezien het totale percentage van 216,7%. De meest voorkomende overlegvormen zijn netwerkoverleggen (61,1%), gezamenlijke besprekingen van casussen (56,7%) en themabijeenkomsten (46,7%).

20. Van welke instrumenten maakt het sociaal wijkteam gebruik?		
Bedrijfsplan	14,6%	13
Gestandaardiseerde vragenlijst	28,1%	25
Handboek	13,5%	12
Privacy protocol	39,3%	35
Standaarden voor het vaststellen van het functioneren	9,0%	8
Sociale kaart	68,5%	61
Zelfredzaamheid-Matrix	57,3%	51
Anders	43,8%	39
Totaal	274,2%	89

De instrumenten waar het sociale wijkteam gebruik van maakt zijn divers. Ook maakt het sociale wijkteam gebruik van meer instrumenten dan één, gezien de totale respons van 274,4%. De sociale kaart wordt met 68,5% het meest genoemd. De meerderheid van de sociale wijkteams maakt volgens de respondenten gebruik van de Zelfredzaamheid-Matrix (57,3%).

21. Welke trainingen en scholing heeft het sociaal wijkteam gekregen?		
Gespreksvaardigheden; keukentafelgesprek; gekantelde gespreksvoering	53,1%	43
Instructie Zelfredzaamheid-Matrix	35,8%	29
Methodisch werken voor sociale wijkteams	17,3%	14
Sociale Netwerk Strategie	27,2%	22
Teambuilding	46,9%	38
Anders	55,6%	45
Totaal	235,8%	81

Bij de meerderheid van de respondenten wordt bij training en scholing 'anders' aangegeven (55,6%). Daar is te lezen dat in de meeste situaties het sociale wijkteam nog niet geschoold is. De sociale wijkteams die wel getraind zijn hebben gespreksvaardigheden (keukentafelgesprek, gekantelde gespreksvoering) gekregen.

22. Welke registratie wordt uitgevoerd?		
Van het aantal uren inzet in het sociale wijkteam	34,1%	29
Van het aantal klanten	70,6%	60
Van het aantal contacten	50,6%	43
Van het aantal plannen	36,5%	31
Van het aantal acties	38,8%	33
Van het resultaat van de Zelfredzaamheid-Matrix	35,3%	30
Anders	36,5%	31
Totaal	302,4%	85

De meerderheid van de respondenten geeft aan dat het aantal klanten van de sociale wijkteams geregistreerd wordt (70,6%). Het aantal contacten wordt bij 50,6% van de sociale wijkteam geregistreerd. De totaalrespons van 302,4% geeft aan dat er meer registraties tegelijk worden uitgevoerd: zowel de bovengenoemde twee als ook plannen, acties als resultaat van de Zelfredzaamheid-Matrix. In tabel 20 was te lezen dat 51 respondenten aangaven dat hun sociale wijkteam gebruik maakte van de Zelfredzaamheid-Matrix, maar de registratie van het resultaat van deze Zelfredzaamheid-Matrix wordt bij 30 sociale wijkteams gebruikt.

23. Hoe meten jullie de resultaten van het sociaal wijkteam?		
We kijken naar de doelstellingen, het plan van aanpak en evalueren dit	89,0%	73
Op basis van de managementinformatie van de registratie	64,6%	53
Met een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse	24,4%	20
Totaal	178,0%	82

Door de meerderheid van de respondenten wordt aangegeven dat er sprake zal zijn van een beleidsmatige meting van de resultaten: er wordt gekeken naar de doelstellingen, plan van aanpak en evaluatie hiervan (89,0%). Uit de totale respons van 178,0% blijkt dat er tegelijkertijd sprake zal zijn van nog een meting van de resultaten: ofwel de managementinformatie, ofwel de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse.

24. Welk ICT-systeem wordt door het sociaal wijkteam als klantvolgsysteem gebruikt?		
Gezin in Beeld van X Lab	0,0%	0
Mens Centraal van Lost Lemon	9,4%	8
RIS Sociaal Team (of een andere variant) van Inforing	5,9%	5
WIZ Portaal van Solviteers	5,9%	5
Anders, namelijk: ...	78,8%	67
Totaal	100,0%	85

De meeste respondenten (78,8%) geven bij het gebruik van een ICT systeem 'anders' aan. Bij de antwoorden bij 'anders' blijkt dat een groot deel van de respondenten (30) nog geen registratiesysteem gebruikt. Een aantal hiervan (6) zijn hier echter al wel mee bezig. Bij 'anders' wordt vier maal Kedo of X-lab genoemd, dus dat totaal moet in plaats van 0 dus 4 zijn. Bij anders wordt ook nog eenmaal WIZ portaal genoemd, dus dat totaal komt op 6 respondenten. Andere systemen die de respondenten noemen zijn: Regas (3), Aeolus (2), C3 (2), Omaha systeem (2), Wmo-ned, Wincare, NOIS, H&E, VIS2, Civision, Groenewoud, één gezin, één plan (GINO), zorgmonitor, Toolkit Link2Control, GWS, Central Station, JeugdlinQ. Bij 'anders' was te lezen dat bij 6 van de respondenten er sprake is van inzet van bestaande systemen en daarmee dubbele registratie. Dit blijkt ook uit de antwoorden uit de onderstaande tabel: van dubbele registratie is bij 33 respondenten het geval.

25. Is er sprake van dubbele registratie? Moeten de leden van het sociaal wijkteam naast de dossiervoering in het klantvolgsysteem ook registreren voor de eigen organisatie?		
Ja	39,3%	33
Nee	27,4%	23
Sommige teamleden wel, anderen niet	33,3%	28
Totaal	100,0%	84

De oplossing van de dubbele registratie is bij 34 respondenten bekend: 22 respondenten kiezen voor één systeem. Bij 'anders' geven nog eens drie respondenten aan te willen gaan kiezen voor één systeem, waardoor dat totaal op 25 respondenten komt. In totaal 12 respondenten kiezen voor koppeling van bestaande systemen. Een grote groep respondenten (20) heeft hier nog geen idee over.

26. Hoe denken jullie de dubbele registratie in de nabije toekomst op te gaan lossen?		
Door te kiezen voor één systeem	34,9%	22
Door koppelingen te realiseren	19,0%	12
Anders, namelijk: ...	14,3%	9
Wij hebben hier nog geen idee over	31,7%	20
Totaal	100,0%	63

De inkoop van de sociale wijkteams is voor een deel van de respondenten nog een vraag. Bij 27 respondenten is er nog geen idee hoe dit te realiseren. Bij 'anders' geven nogmaals 5 respondenten aan dat zij nog aan het nadenken zijn, waarmee het totaal op 32 komt. Bij de optelling van respondenten die aangeven dit wel te weten komt het totaal op 71: met een subsidiebeschikking (20), separate inkoop en contracteren (19), contracteren met een juridische entiteit (11) en bij 'anders' diverse vormen zoals regionale inkoop, detachering, in dienst nemen (21).

27. Welke vorm willen jullie gaan realiseren voor inkoop van het sociaal wijkteam?		
Door middel van een subsidiebeschikking	23,0%	20
Apart inkopen en contracteren van de diverse partijen	21,8%	19
Contract met de stichting, vereniging, coöperatie of joint venture waar de partijen zich in verenigd hebben	12,6%	11
Anders	29,9%	26
Wij hebben hier nog geen idee over	31,0%	27
Totaal	118,4%	87

Aanbevelingen en wensen vanuit de respondenten zijn te lezen in de onderstaande tabellen. In bijlage II zijn de aanbevelingen en waarschuwingen te lezen.

28. Is jullie sociaal wijkteam een best practice en kunnen en willen jullie als voorbeeld voor anderen genoemd worden?		
Ja	34,5%	30
Nee	21,8%	19
Weten we niet	43,7%	38
Totaal	100,0%	87

De gemeenten die aangeven dat hun Sociaal Wijkteam een best practice is zijn: Alphen aan den Rijn, Ameland, Borger-Odoorn, Brunssum, De Ronde Venen, De Kompanjie (gemeenten Veendam en Pekela), Diemen, Eindhoven, Enschede, Gemert-Bakel, Gilze en Rijen, Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Kerkrade, Landgraaf, Leeuwarden, Lelystad, Nieuwegein, Nijmegen, Noordoostpolder, Roosendaal, Ten Boer, Wijk bij Duurstede en Zaltbommel.

De organisaties die aangeven dat in hun gemeente sprake is van een best practice zijn: DOCK, JB Lorenz, MDNW Maatschappelijke Dienstverlening Nieuwe Waterweg, Trivire en Vivenz

29. Heeft u nog wensen en behoeften aan ondersteuning bij de verdere implementatie van het sociaal wijkteam?		
Meer landelijk onderzoek	25,8%	16
Methodiekontwikkeling	38,7%	24
Voorbeeldconvenanten	40,3%	25
Voorbeeldinstrumenten	32,3%	20
Bijeenkomsten voor kennisuitwisseling	50,0%	31
Anders	16,1%	10
Totaal	203,2%	62

BIJLAGE I: GEMEENTEN EN DEELNEMENDE ORGANISATIES AAN HET ONDERZOEK

Gemeenten met een sociaal wijkteam

1. Gemeente Almere
2. Gemeente Alphen aan den Rijn
3. Gemeente Ameland
4. Gemeente Amsterdam
5. Gemeente Asten
6. Gemeente Beek
7. Gemeente Bergen (L.)
8. Gemeente Bergen (NH)
9. Gemeente Berkelland
10. Gemeente Borger-Odoorn
11. Gemeente Borsele
12. Gemeente Breda
13. Gemeente Brunssum
14. Gemeente Capelle aan den IJssel
15. Gemeente Dalfsen
16. Gemeente De Bilt
17. Gemeente De Ronde Venen
18. Gemeente Diemen
19. Gemeente Dinkelland
20. Gemeente Doetinchem
21. Gemeente Dongen
22. Gemeente Dordrecht
23. Gemeente Druten
24. Gemeente Ede
25. Gemeente Eindhoven
26. Gemeente Emmen
27. Gemeente Enschede
28. Gemeente Etten-Leur
29. Gemeente Frankeradeel
30. Gemeente Geertruidenberg
31. Gemeente Gemert-Bakel
32. Gemeente Gennep
33. Gemeente Gilze en Rijen
34. Gemeente Gorinchem
35. Gemeente Gouda
36. Gemeente Groningen
37. Gemeente Haaksbergen
38. Gemeente Haarlem
39. Gemeente Heemskerk
40. Gemeente Heerlen
41. Gemeente Hengelo
42. Gemeente 's-Hertogenbosch
43. Gemeente Hoogeveen
44. Gemeente Hoogezand-Sappemeer
45. Gemeente Hoorn

46. Gemeente Horst aan de Maas
47. Gemeente Kerkrade
48. Gemeente Landgraaf
49. Gemeente Lansingerland
50. Gemeente Leerdam
51. Gemeente Leeuwarden
52. Gemeente Leiden
53. Gemeente Lelystad
54. Gemeente Lingewaal
55. Gemeente Losser
56. Gemeente Maastricht
57. Gemeente Medemblik
58. Gemeente Montferland
59. Gemeente Neder-Betuwe
60. Gemeente Nieuwegein
61. Gemeente Nijmegen
62. Gemeente Noord-Beveland
63. Gemeente Noordoostpolder
64. Gemeente Oosterhout
65. Gemeente Opmeer
66. Gemeente Oss
67. Gemeente Oud-Beijerland
68. Gemeente Oude-Ijsselstreek
69. Gemeente Ouder-Amstel
70. Gemeente Overbetuwe
71. Gemeente Papendrecht
72. Gemeente Pijnacker-Nootdorp
73. Gemeente Purmerend
74. Gemeente Renswoude
75. Gemeente Rotterdam, cluster MO-Jeugd
76. Gemeente Roosendaal
77. Gemeente Schinnen
78. Gemeente Schiermonnikoog
79. Gemeente Schoonhoven
80. Gemeente Smalingerland
81. Gemeente Ten Boer
82. Gemeente Tiel
83. Gemeente Uithoorn
84. Gemeente Vaals en Gulpen-Wittern
85. Gemeente Veendam
86. Gemeente Veenendaal
87. Gemeente Vianen
88. Gemeente Vlaardingen
89. Gemeente Voerendaal
90. Gemeente Vught
91. Gemeente Westland
92. Gemeente Wierden
93. Gemeente Wijk bij Duurstede
94. Gemeente Ijsselstein

95. Gemeente Zaanstad
96. Gemeente Zaltbommel
97. Gemeente Zeevang
98. Gemeente Zutphen
99. Gemeente Zeist

Deelnemende organisaties van gemeenten met een sociaal wijkteam

1. CJG Rijnmond
2. Combiwel
3. De Kompanjie (gemeenten Veendam en Pekela)
4. DIVA Delft
5. DOCK
6. Hogeschool Utrecht
7. JB Lorenz
8. Kwadraad
9. Levensloopacademie
10. MDNW maatschappelijke Dienstverlening Nieuwe Waterweg
11. MEE
12. MEE Brabant Noord
13. MEE Friesland
14. MEE Zuid-Limburg
15. Noaberkracht Dinkelland/Tubbergen
16. Porthos, gedetacheerd vanuit MWW
17. Programmteam Wmo Drechtsteden
18. Raster Welzijn
19. Samen Buurten/MDNW
20. Servicebureau/Gemeenten
21. Servicepunt De Ronde Venen
22. SON
23. Stichting Cluster
24. Stichting De Welle
25. Stichting IJsselwijs
26. Stichting Pulse
27. Syndion
28. Trivire
29. Versa Welzijn
30. Via SCIO werk ik voor gemeente Bunnik
31. Vivenz
32. Wmo-forum Veenendaal
33. Wmo-raad Apeldoorn
34. Wmo-raad Borger-Odoorn

Gemeenten zonder een sociaal wijkteam

1. Gemeente Aalten
2. Gemeente Achtkarspelen
3. Gemeente Alkmaar
4. Gemeente Alphen-Chaam
5. Gemeente Amsterdam, stadsdeel Nieuw-West

6. Gemeente Apeldoorn
7. Gemeente Bellingwedde
8. Gemeente Bergeijk
9. Gemeente Bergen op Zoom
10. Gemeente Bernisse
11. Gemeente Best
12. Gemeente Beuningen
13. Gemeente Borne
14. Gemeente Boxtel
15. Gemeente Bronckhorst
16. Gemeente Bussum
17. Gemeente De Wolden
18. Gemeente Dronten
19. Gemeente Duiven
20. Gemeente Echt-Susteren
21. Gemeente Eemsmond
22. Gemeente Eesel
23. Gemeente Epe
24. Gemeente Ermelo
25. Gemeente Geldermalsen
26. Gemeente Halderberge
27. Gemeente Harderwijk
28. Gemeente Helmond
29. Gemeente Heumen
30. Gemeente Heusden
31. Gemeente Hillegom
32. Gemeente Hilversum
33. Gemeente Houten
34. Gemeente Huizen
35. Gemeente Korendijk
36. Gemeente Leek
37. Gemeente Leudal
38. Gemeente Leusden
39. Gemeente Lisse
40. Gemeente Lopik
41. Gemeente Meppel
42. Gemeente Molenwaard
43. Gemeente Naarden
44. Gemeente Oegstgeest
45. Gemeente Oisterwijk
46. Gemeente Oldebroek
47. Gemeente Oldenzaal
48. Gemeente Ooststellingwerf
49. Gemeente Rheden
50. Gemeente Rucphen
51. Gemeente Schagen
52. Gemeente Sint-Oedenrode
53. Gemeente Soest
54. Gemeente Sudwest-Fryslan

55. Gemeente Terneuzen
56. Gemeente Teylingen
57. Gemeente Utrechtse Heuvelrug
58. Gemeente Valkenswaard
59. Gemeente Veghel
60. Gemeente Wageningen
61. Gemeente Waterland
62. Gemeente West Maas en Waal
63. Gemeente Westervoort
64. Gemeente Woudenberg
65. Gemeente Woudrichem
66. Gemeente Wijchen
67. Gemeente Zederik
68. Gemeente Zevenaar
69. Gemeente Zwijndrecht

Deelnemende organisaties (van gemeenten zonder een sociaal wijkteam)

1. ANBO
2. Bestuursdienst Ommen-Hardenberg
3. Ministerie van BZK
4. Paladijn
5. Participe
6. SKW Sprundel
7. Spring Off
8. Stichting Larikslaan 2
9. Stichting Binding
10. Stichting welzijn ouderen bergen op zoom
11. SWO/E Welzijn en Ondersteuning
12. VraagWijzer Bergen op Zoom
13. VraagWijzer West Maas en Waal
14. Welzijn best oirschot
15. Wmo-raad Achtkarspelen

BIJLAGE II: AANBEVELINGEN EN WAARSCHUWINGEN

Aanbevelingen

1. Vanaf start team direct voldoende optuigen/waar mogelijk voorkomen dat mensen zowel uren voor eigen organisatie als voor team moeten draaien.
2. Gewoon beginnen.
3. Zet de beste uitvoerende professionals in het sociaal team en stel het team samen op basis van de vraag.
4. Als gemeente goede regie voeren.
5. De medewerkers hebben veel vrijheid gekregen, zodat zij echt de cliënt centraal kunnen stellen. Dat heeft tot innovatieve werkwijzen geleid.
6. Zorg voor een echt laagdrempelige en outreachende aanpak, want mensen melden zich laat of niet.
7. Project van lange adem. Duidelijke rolverdeling front- en backoffice. ICT essentieel.
8. Gewoon gaan ondanks schotten of belemmeringen.
9. Ga starten en experimenteer.
10. Werk vanuit een heldere visie en maak van daaruit keuzes: bijv. wel/geen samenlevingsopbouw, licht en zwaar of alleen zwaar, integraal op alle leefgebieden en voor alle leeftijden of knip dmv focusteams, maak ruimte en tijd voor leerproces (financieel en in opbouw van caseload), ga op zoek naar de goede mensen.
11. Bouw van onderop met je partners samen, timmer bij voorbaat niet teveel dicht. Laat het team zelf verder bouwen, betrek de externe partners bij de evaluatie en monitoring
12. Neem de tijd, inkomen is een belangrijke partner maar heeft een andere positie dan de overige partijen.
13. Zorg vooraf voor een goede interne en externe communicatie. In pilotfase vooral aandacht voor teambuilding en praktisch met een aantal casussen aan de slag.
14. Bekijk goed wat de lokale situatie is en profiteer wat daar al goed aan werkt. Leer van de ervaringen en durf bij te sturen als dat gewenst is.
15. Bij starten kan het zijn dat er een snelle toename is van aanmeldingen en het team snel volloopt, zorg dus voor voldoende formatie en flexibiliteit in de schil om het team waardoor anderen tijdelijk kunnen ondersteunen.
16. Regel mandaat: zorg dat sociaal werkers aan de slag kunnen zonder 'last en ruggespraak'.
17. Investeer in het opbouwen van het team, bespreek van tevoren elkaars verwachtingen en 'toets' of de leden met de neuzen dezelfde kant opstaan. Betrek vooral de vrijwilligersorganisaties in het sociale team. Blijf denken mét de klant vanuit de ondersteuningsbehoefte van de klant.
18. Ontwikkel kleine slagvaardige teams, waar ieder een specifieke expertise heeft.
19. Pak het op samen met partijen, wees open over wat je wel/niet weet. Pak een regisserende, faciliterende rol en wees duidelijk over de randvoorwaarden.
20. Ruim de tijd krijgen voor visieontwikkeling en investeren in samenwerkingsrelaties.
21. Relatie met medisch domein regelen, onderhouden.
22. Regel een kwartiermaker die inzet op teamvorming en een eenduidige, generalistische aanpak.
23. Wij geven een andere invulling aan het sociaal wijkteam dan de landelijke voorbeelden. Dit heeft te maken met het feit dat we een kleine plattelandsgemeente zijn. We zijn vooral praktisch aan het werk.
24. Door gewoon professionals bij elkaar te brengen begint het als een vliegwiel te werken.
25. Laat het vooral over aan de maatschappelijke partijen.

26. Communiceer goed over verwachtingen en gevolgen voor de achterliggende instellingen (beschikbaarheid personeel, wat wel/ niet bij hen verdwijnend aan werkzaamheden etc).
27. Gewoon gaan doen, en in de praktijk oplossen waar je tegen aanloopt.
28. Bepalen of het team bij de indicering zit, of als multiproblem team in de backoffice.
29. Onderzoek eerst wat in het informele netwerk kan en gebeurd.
30. Het blijkt moeilijk te zijn om veel casussen te krijgen, dus samen een loket bemannen is volgens mij niet noodzakelijk.
31. Maak het breed genoeg, voorkom specialisme.
32. Randvoorwaarden goed regelen, registratiesysteem, privacy, procedures, eigen huisvesting, administratieve ondersteuning.
33. Geef de professionals ruimte om mee te doen en denken in de doorontwikkeling en zorg voor een goed communicatiesysteem/registratiesysteem.
34. Zorg voor goede fasering, neem partijen mee in de ontwikkeling, geef ruimte voor ontwikkeling maar biedt ook heldere richting, leg verantwoordelijkheden laag neer, zorg dat de werkers los komen van instellingsbelangen en zorg goed voor afstemming met partners.
35. Hou het praktisch en zorg vooral dat mensen elkaar goed weten te vinden en kennen, dat is de kracht van ieder goed netwerk.
36. Zorg dat je als gemeente echt regie kunt voeren.
37. Directe lijn met gemeente (schulddienstverlening, werk, inkomen) is belangrijk.
38. Goede randvoorwaarden, aansturing van management, goeie procesmanager aannemen (motiveren en ideeën heeft van processen en wat er allemaal mogelijk is).
39. Gewoon starten.
40. Kijken naar de competenties van de leden van de wijkteams, niet iedereen is ervoor geschikt.
41. Neem tijd voor de transformatie (kantelen) in het uitvoerend werk.
42. Gemeente niet regie laten nemen.
43. Blijf voor ogen houden om wie het gaat: de bewoners. Wat werkt wel voor hen ipv organisatiebelang voorop stellen.
44. Zorg vooraf voor heldere, eenduidige aansturingafspraken; wees duidelijk over rollen en verwachtingen professionals en bewoners.
45. Wij zijn groot voorstander van scheiding tussen wijkteam Jong en overig. Daarnaast zijn wij heel positief over zelfsturende teams, daarom werken we met buurtzorg. Als laatste doe zoveel mogelijk zaken met één zorgaanbieder.
46. Veel aandacht voor teambuilding.

Waarschuwingen

1. Laat medewerkers z.s.m. elkaars klanten leren kennen.
2. Plaats het sociaal team niet naast maar in plaats van bestaande ondersteuningsvormen/teams.
3. Verkeerde verwachtingen van burgers en netwerkpartners op basis van de term "team".
4. Deze pilot werkte als een zelfsturend team met alleen een beleidsmedewerker van de gemeente als aanspreekpunt. Het is aan te bevelen om zeker in het begin te gaan werken met een teamcoördinator. Dit gaan wij dan ook doen nu we de pilot gaan integreren in een structurele aanpak voor het sociaal team.
5. Vermijd invoering en gebruik van complexe en tijdrovende systemen.
6. Schiet niet direct in oplossingen. Geloof in oplossend vermogen van mensen. Als gemeente alleen kaderstelling, inhoudelijk invulling door mensen zelf.

7. Alle neuzen dezelfde kant op zien te houden en niet te groot willen worden.
8. Regel mandaat en professionele ruimte om te handelen, zorg voor gelijkschakeling beleid en uitvoering.
9. Lever maatwerk. Geen wijk is hetzelfde. Een eerste experimenteel sociaal team kun je niet zomaar als blauwdruk over alle wijken uitrollen.
10. Neem de tijd om het team te ontwikkelen.
11. Als ook de leidinggevenden en bestuurders van de betrokken partijen niet mee kantelen, loop je het risico het proces te frustreren.
12. Vooral niet te veel administratieve handelingen. Registratie moet eenvoudig.
13. Pak niet alles tegelijk op, maar start fasegewijs.
14. Voordat je eventuele extra formatie hebt geregeld gaat er meestal tijd overheen, laat het team snel melden dat er capaciteitsproblematiek dreigt, dan kun je erbij zijn voordat het eventueel over de schoenen loopt.
15. Denk tegelijkertijd wel aan de privacy en borg dit.
16. Maak de opdracht voor het Sociaal Team zo concreet mogelijk.
17. Onderschat het proces van ontwikkelen van een (werkproces)systeem, registratie, managementinformatie niet. Investeer zoveel mogelijk in het voorbereidingsproces en in een door iedereen gedeeld standpunt over de inrichting, registratie en financiering.
18. Voorkom dubbele petten.
19. Zorg voor duidelijke aansturing, regie door de gemeente.
20. Geef ontwikkeltijd en let op onafhankelijkheid.
21. Het swt is niet de oplossing voor alles; cultuuromslag kost heel veel tijd: werken volgens kanteling, meer generalistisch etc.
22. Goede afspraken maken met moederorganisaties die mensen detacheren in de SWT oa over wachtlijsten/ziektevervangning/registratie/werkbegeleiding etc.
23. Denk niet in structuren maar ken elkaar en werk samen als dat nodig is dicht bij de burger.
24. Stel niet zomaar een sociaal wijkteam in, denk eerst na over de meerwaarde voor jouw gemeente: is die er wel? Wat lost het op?
25. Je moet eerst investeren in vertrouwen alvorens van start te gaan (hebben iedere organisatie zich eerst laten voorstellen).
26. Neem ontwikkeltijd.
27. Kantelen vergt tijd.
28. De leden van het sociaal wijkteam dienen elkaar te benaderen, ook buiten de reguliere overleggen. Het is niet altijd noodzakelijk bij een casus om met alle partijen om de tafel te gaan zitten, daar is ook maatwerk van toepassing. Vanuit de organisaties dient het gezamenlijk belang (belang voor de burger) voorop te staan en niet het individuele organisatiebelang.
29. Er spelen veel belangen en je kunt niet iedereen tevreden stellen. Formuleer een heldere visie en een duidelijke trekker.
30. Leg niet teveel vooraf vast en laat de praktijk de vorm en inhoud gedeeltelijk bepalen zodat er goed mee gewerkt kan worden.
31. Wij hebben het lastig gevonden om onderdeel te zijn en daardoor medeverantwoordelijk voor de resultaten te zijn en daardoor moeilijk aan te kunnen spreken op resultaten.
32. Verwijs wel op tijd door.
33. Geen.
34. Zorg dat mensen er uren voor krijgen, anders wordt de werkdruk veel te hoog.
35. Geen nieuw indicatieloket creëren.

36. Gemeente blijft aan zet, het vraag volhouden om organisaties in beweging te komen.
37. Generalisten werkt niet (helemaal); specialisme is belangrijk.
38. Voorkom wildgroei aan min of meer vergelijkbare initiatieven vanuit verschillende domeinen.
39. Hou goed contact met je reguliere/bestaande zorgaanbieders, ga niet ten onder aan je eigen succes.
40. Niet alleen maar focus op regelgeving en systemen.

BIJLAGE III: RESULTATEN VAN DE RESPONDENTEN ZONDER SOCIAAL WIJKTEAM

Wie vervult welke rol bij de voorbereiding van het sociaal team? - Wie neemt het initiatief?		
Gemeente	64,5%	60
Partijen	4,3%	4
Gezamenlijk	31,2%	29
Totaal	100,0%	93

Wie vervult welke rol bij de voorbereiding van het sociaal team? – Waar ligt de start?		
Gemeente	47,8%	44
Partijen	10,9%	10
Gezamenlijk	41,3%	38
Totaal	100,0%	92

Wie vervult welke rol bij de voorbereiding van het sociaal team? – Wie neemt de regie?		
Gemeente	81,5%	75
Partijen	5,4%	5
Gezamenlijk	13,0%	12
Totaal	100,0%	92

Hoe zal de projectstructuur eruit gaan zien?		
Stuurgroep	33,3%	26
Projectgroep	50,0%	39
Diverse werkgroepen	25,6%	20
Anders	21,8%	17
We hebben hier nog geen idee over	23,1%	18
Totaal	153,8%	78

Welke werkgroepen zouden er moeten komen?		
Werkgroep opleiding en training	30,0%	6
Werkgroep PR en communicatie	45,0%	9
Werkgroep registratie; meten en monitoren	45,0%	9
Werkgroep ICT	35,0%	7
Werkgroep begeleiding	55,0%	11
Werkgroep financiële contractvormen; inkoop	50,0%	10
Anders	55,0%	11
We hebben hier nog geen idee over	15,0%	3
Totaal	330,0%	20

In welk gebied zal het sociaal wijkteam actief gaan worden?		
Regio	1,3%	1
Gemeente	53,2%	41
Gebied, buurt of wijk	44,2%	34
Dat weten we nog niet	14,3%	11
Totaal	113,0%	77

Welke vorm gaat het sociaal wijkteam krijgen?		
Het wordt een team: ze werken intensief met elkaar voor het grootste deel van de week samen op 1 locatie	20,8%	16
Het wordt een netwerkverband: ze zien elkaar regelmatig maar werken op diverse locaties	23,4%	18
Het wordt een tussenvariant: een netwerkachtig teamverband	28,6%	22
Anders, namelijk: ...	15,6%	12
We hebben hier nog geen idee over	11,7%	9
Totaal	100,0%	77

Wat zal de frequentie van overleg met het sociaal wijkteam worden?		
Eenmaal per week	18,4%	14
Eenmaal per twee weken	10,5%	8
Eenmaal per maand	1,3%	1
Minder vaak dan eenmaal per maand	0,0%	0
Anders, namelijk: ...	21,1%	16
Wij hebben hier nog geen idee over	48,7%	37
Totaal	100,0%	76

Wat wordt de focus op de doelgroep van het sociaal wijkteam?		
Alle bewoners van het gebied	61,3%	46
Gezinnen met kinderen	0,0%	0
Multi Problem Situaties	13,3%	10
OGGZ	0,0%	0
Anders, namelijk: ...	16,0%	12
Wij hebben hier nog geen idee over	9,3%	7
Totaal	100,0%	76

Op welke levensdomeinen gaat het sociaal wijkteam zich richten?		
Opvoeden en opgroeien	57,3%	43
Gezondheid	57,3%	43
Wonen	56,0%	42
Werk en Inkomen	52,0%	39
Anders	40,0%	30
Wij hebben hier nog geen idee over	12,0%	9
Totaal	274,7%	75

Welk aanbod beoogt het sociaal wijkteam te integreren?		
Maatschappelijke ondersteuning	69,3%	52
Welzijn	62,7%	47
Wmo (toegang tot maatwerkvoorzieningen)	69,3%	52
AWBZ/kortdurende begeleiding	60,0%	45
Toegang (informatie en advies)	61,3%	46
Multi Problem aanpak	57,3%	43
OGGZ	41,3%	31
Anders	24,0%	18
Wij hebben hier nog geen idee van	13,3%	10
Totaal	458,7%	75

Wat wordt het doel van het sociaal wijkteam?		
Preventie van problemen	61,3%	46
Vergroten van zelfredzaamheid en participatie	76,0%	57
Verminderen van het aantal aanvragen van de Wmo	41,3%	31
Integrale aanpak op alle levensgebieden	69,3%	52
In praktijk bregen van de Kanteling: inzetten van eigen kracht, sociale netwerk, voorliggende voorzieningen	77,3%	58
Multi Problem aanpak	53,3%	40
Anders	10,7%	8
Wij hebben hier nog geen idee van	9,3%	7
Totaal	398,7%	75

Wat worden de functies van het sociaal wijkteam?		
Informatie en advies	69,3%	52
Ondersteuning	76,0%	57
Kortdurende begeleiding	56,0%	42
Organiseren van collectieve voorzieningen in het gebied	42,7%	32
Indicering	48,0%	36
Anders	26,7%	20
Wij hebben hier nog geen idee van	13,3%	10
Totaal	332,0%	75

Wat wordt de gebiedsgrootte in aantal inwoners voor het sociaal wijkteam?		
Enkele honderden inwoners	2,7%	2
Enkele duizenden inwoners	5,3%	4
Rond de 5000 inwoners	2,7%	2
Tussen de 5.000 en 10.000	14,7%	11
Meer dan 10.000 inwoners	48,0%	36
Anders, namelijk: ...	13,3%	10
We hebben hier nog geen idee over	13,3%	10
Totaal	100,0%	75

Welke partijen zullen deel nemen aan het sociaal wijkteam en leveren feitelijk personele inzet?		
Gemeente	60,0%	45
GGZ organisatie	25,3%	19
Centrum voor Jeugd en Gezin	49,3%	37
Organisaties voor maatschappelijke dienstverlening en/of cliëntondersteuning	60,0%	45
Organisaties voor AWBZ begeleiding	42,7%	32
Politie	6,7%	5
Welzijnsorganisatie	53,3%	40
Woningcorporatie	10,7%	8
Zorgorganisatie	41,3%	31
Anders	41,3%	31
Wij hebben hier nog geen idee over	14,7%	11
Totaal	405,3%	75

Welke teamsamenstelling wordt gerealiseerd?		
Het team zal bestaan uit generalisten met ieder een specialisme	55,7%	39
Het team zal bestaan uit generalisten en specialisten	12,9%	9
Het team zal bestaan uit specialisten die met elkaar schakelen	5,7%	4
Anders, namelijk: ...	10,0%	7
Wij hebben hier nog geen idee over	15,7%	11
Totaal	100,0%	70

Welke (juridische) vorm willen jullie van toepassing laten zijn op de samenwerking in het sociaal wijkteam?		
Geen (juridische) vorm	5,7%	4
Intentieverklaring	8,6%	6
Samenwerkingsovereenkomst	12,9%	9
Convenant	8,6%	6
Stichting	7,1%	5
Vereniging	1,4%	1
Coöperatie	5,7%	4
Joint Venture	1,4%	1
Anders	25,7%	18
Wij hebben hier nog geen idee over	44,3%	31
Totaal	121,4%	70

Hoe wordt de financiering van het sociaal team gerealiseerd? En wie betaalt? – Incidentele middelen, projectsubsidie		
Incidentele middelen, projectsubsidie-Gemeente	96,8%	30
Incidentele middelen, projectsubsidie-Zorgverzekeraar	25,8%	8
Incidentele middelen, projectsubsidie-Maatschappelijke organisatie	32,3%	10
Totaal	154,8%	31

Hoe wordt de financiering van het sociaal team gerealiseerd? En wie betaalt? - Structurele middelen, ombuiging subsidies		
Structurele middelen, ombuiging subsidies- Gemeente	97,1%	33
Structurele middelen, ombuiging subsidies- Zorgverzekeraar	47,1%	16
Structurele middelen, ombuiging subsidies- Maatschappelijke organisatie	50,0%	17
Totaal	194,1%	34

Hoe wordt de financiering van het sociaal team gerealiseerd? En wie betaalt? - Extra inzet zonder middelen		
Extra inzet zonder middelen- Gemeente	55,6%	10
Extra inzet zonder middelen- Zorgverzekeraar	27,8%	5
Extra inzet zonder middelen- Maatschappelijke organisatie	61,1%	11
Totaal	144,4%	18

Hoe wordt de financiering van het sociaal team gerealiseerd? En wie betaalt? - Anders		
- Gemeente	100,0%	2
- Zorgverzekeraar	100,0%	2
- Maatschappelijke organisatie	100,0%	2
Totaal	300,0%	2

Hoe willen jullie de samenwerking met andere partijen buiten het sociaal wijkteam vorm gaan geven?		
Tijdens gezamenlijke besprekingen van casus		23
Tijdens netwerkoverleggen		27
Tijdens themabijeenkomsten		15
In een gebiedsnetwerk		22
Anders		9
Wij hebben hier nog geen idee over		20
Totaal		68

Van welke instrumenten gaat het sociaal wijkteam gebruik maken?		
Bedrijfsplan	13,8%	9
Gestandaardiseerde vragenlijst	15,4%	10
Handboek	15,4%	10
Privacyprotocol	33,8%	22
Standaarden voor het vaststellen van het functioneren, namelijk ...	3,1%	2
Sociale kaart	47,7%	31
Zelfredzaamheid-Matrix	36,9%	24
Anders	30,8%	20
Wij hebben hier nog geen idee over	35,4%	23
Totaal	232,3%	65

Welke training en scholing zal het sociaal wijkteam gaan krijgen?		
Gespreksvaardigheden; keukentafel; gekantelde gespreksvoering	35,8%	24
Instructie Zelfredzaamheid-Matrix	26,9%	18
Methodisch werken voor sociale wijkteams	20,9%	14
Sociale Netwerk Strategie	28,4%	19
Teambuilding	19,4%	13
Anders	13,4%	9
Wij hebben hier nog geen idee over	47,8%	32
Totaal	192,5%	67

Welke registratie willen jullie gaan uitvoeren?		
Van het aantal uren inzet in het sociale wijkteam	15,2%	10
Van het aantal klanten	25,8%	17
Van het aantal contacten	19,7%	13
Van het aantal plannen	18,2%	12
Van het aantal acties	21,2%	14
Van het resultaat van de Zelfredzaamheid-Matrix	21,2%	14
Anders	22,7%	15
Wij hebben hier nog geen idee over	50,0%	33
Totaal	193,9%	66

Hoe willen jullie de resultaten van het sociaal wijkteam gaan meten?		
We kijken naar de doelstellingen, het plan van aanpak en evalueren dit	34,4%	22
Op basis van de managementinformatie van de registratie	29,7%	19
Met een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse	9,4%	6
Wij hebben hier nog geen idee over	50,0%	32
Totaal	123,4%	64

Welk ICT-systeem gaat door het sociaal wijkteam als klantvolgsysteem gebruikt worden?		
Gezin in Beeld van X Lab	0,0%	0
Mens Centraal van Lost Lemon	7,7%	5
RIS Sociaal Team (of een andere variant) van Inforing	1,5%	1
WIZ Portaal van Solviteers	1,5%	1
Anders, namelijk ...	23,1%	15
Wij hebben hier nog geen idee over	66,2%	43
Totaal	100,0%	65

Is er sprake van dubbele registratie		
Ja	9,4%	6
Nee	15,6%	10
Sommige teamleden wel, anderen niet	14,1%	9
Wij hebben hier nog geen idee over	60,9%	39
Totaal	100,0%	64

Hoe denken jullie de dubbele registratie in de nabije toekomst op te gaan lossen?		
Door te kiezen voor één systeem	6,3%	1
Door koppelingen te realiseren	43,8%	7
Anders, namelijk: ...	12,5%	2
Wij hebben hier nog geen idee over	37,5%	6
Totaal	100,0%	16

Welke (juridische) vorm willen jullie gaan realiseren voor inkoop van het sociaal wijkteam?		
Door middel van een subsidiebeschikking	25,4%	16
Apart inkopen en contracteren van de diverse partijen	25,4%	16
Contract met de stichting, vereniging, coöperatie of joint venture waar de partijen zich in verenigd hebben	14,3%	9
Anders	19,0%	12
Wij hebben hier nog geen idee over	38,1%	24
Totaal	122,2%	63

Heeft u nog wensen en behoeften aan ondersteuning bij de implementatie van het sociaal wijkteam?		
Meer landelijk onderzoek	18,4%	7
Methodiekontwikkeling	31,6%	12
Voorbeeldconvenanten	50,0%	19
Voorbeeldinstrumenten	28,9%	11
Bijeenkomsten voor kennisuitwisseling	28,9%	11
Anders	31,6%	12
Totaal	189,5%	38

Welke thema's zijn het meest interessant om in een presentatie of workshop nader te verdiepen?		
Financiering	36,2%	50
Gebiedsnetwerken	20,3%	28
Generalist/specialist - competenties	39,1%	54
ICT	31,2%	43
Maatschappelijke Kosten Baten Analyse	33,3%	46
Metten en monitoren	53,6%	74
Privacy	29,0%	40
PR en communicatie	15,2%	21
Samenwerking met de 1e lijn	37,7%	52
Scholing en training voor het Sociaal Wijkteam	32,6%	45
Toegang	36,2%	50
Verbinden van Zorg en Welzijn	26,8%	37
Zelfredzaamheid-Matrix	18,8%	26
Anders	14,5%	20
Totaal	424,6%	138